

ପରିଶିଷ୍ଟ - 2

ବିପଦ ଆଶଙ୍କା ପ୍ରକାଶିତ ଦସ୍ତାବିଜ୍ (ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟ୍)

ଏକ୍ସଟେଞ୍ଜ ମୌଖିକ ଭାବରେ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି କିମ୍ବା ଏହି ପ୍ରକାଶିତ ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣତା, ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତତା କିମ୍ବା ସଠିକତା ସମ୍ପର୍କିତ କୌଣସି ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରିନଥାଏ କିମ୍ବା ପଣ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟୁତ୍ପନ୍ନ ବଜାର/ଟ୍ରେଡିଂ ବା କାରବାର ବର୍ଗରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିବାର ଏକ୍ସଟେଞ୍ଜ ଦ୍ୱାରା ସମର୍ଥିତ କିମ୍ବା ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇନଥାଏ। ଏହି ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣୀ ଟ୍ରେଡିଂ ବା କାରବାରର ସମସ୍ତ ବିପଦ ଆଶଙ୍କା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଦିଗଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ ପ୍ରକାଶ କରିନଥାଏ। ଏଣୁ ଆପଣ ଏଥିରେ ଜଡ଼ିତ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଡେରିଭେଟିଭ୍ ଟ୍ରେଡିଂ ବା କାରବାର ବିଷୟରେ ଯତ୍ନପୂର୍ବକ ଅଧ୍ୟୟନ କରିବା ଉଚିତ୍।

ବିପଦ ଆଶଙ୍କା ଜଡ଼ିତ ଥିବା ଦୃଷ୍ଟିରୁ, କେବଳ ଯଦି ଆପଣ ସ୍ଥାପନ କରୁଥିବା ତୁଚ୍ଛିଭିତ୍ତିକ ସମ୍ପର୍କର ପ୍ରକୃତି ଏବଂ ବିପଦ ଆଶଙ୍କା ପ୍ରତି ଆପଣଙ୍କର ଉଦ୍‌ଭାସନର ପରିସର ବୁଝିଛନ୍ତି, ତେବେ ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆପଣ କେବଳ କାରବାର ଅଙ୍ଗୀକାର କରିବା ଉଚିତ୍।

ଆପଣ ଜାଣିବା ଏବଂ ମୂଲ୍ୟ ନିରୂପଣ କରିବା ଉଚିତ୍ ଯେ ପଣ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ଏକ୍ସଟେଞ୍ଜଗୁଡ଼ିକରେ ଟ୍ରେଡ୍ କରାଯାଉଥିବା ପଣ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ଭବିଷ୍ୟତ ତୁଚ୍ଛି/ବ୍ୟୁତ୍ପନ୍ନ ତୁଚ୍ଛି କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାଧନଗୁଡ଼ିକରେ ଟ୍ରେଡିଂ ବା କାରବାର, ଯାହାର କି ପରିବର୍ତ୍ତିତ ବିପଦ ଆଶଙ୍କା ଅବସ୍ଥା ରହିଛି, ସୀମିତ ସମ୍ବଳ/ସୀମିତ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ଏବଂ/କିମ୍ବା ଟ୍ରେଡିଂ ବା କାରବାର ଅଭିଜ୍ଞତା ଏବଂ ନିମ୍ନ ବିପଦ ଆଶଙ୍କା ସହନଶୀଳତା ରହିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହା ସାଧାରଣତଃ ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ମାର୍ଗ ନୁହେଁ। ତେଣୁ ଆପଣଙ୍କର ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏହିଭଳି ଟ୍ରେଡିଂ ବା କାରବାର ଆପଣଙ୍କ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ କି ନୁହେଁ ତାହା ଆପଣ ଧ୍ୟାନ ସହକାରେ ବିଚାର କରିବା ଉଚିତ୍। ଯଦି ଆପଣ ଏକ୍ସଟେଞ୍ଜରେ ଟ୍ରେଡ୍ କରନ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରତିକୂଳ ପରିସ୍ଥିତି କିମ୍ବା କ୍ଷତିର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୁଅନ୍ତି, ତେବେ ଏଥିପାଇଁ ଆପଣ ହିଁ କେବଳ ଦାୟୀ ରହିବେ ଏବଂ ଦ ଏକ୍ସଟେଞ୍ଜ ଦାୟୀ ରହିବେ ନାହିଁ, କାରଣ ଯାହା ହେଉଥାଉ ନା କାହିଁକି, ଏଥିପାଇଁ ଉପରୋକ୍ତ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଦାୟୀ ରହିବେ ନାହିଁ ଏବଂ ତାହା ଆପଣ କୌଣସି ଆବେଦନ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍‌ବୁଦ୍ଧ ରହିବ ନାହିଁ ଯାହା ଆପଣଙ୍କ ସହ ସମ୍ପୃକ୍ତ ବିପଦ ଆଶଙ୍କାଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପରିପ୍ରକାଶ କରିନଥାଏ କିମ୍ବା ସମ୍ପୃକ୍ତ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ଆପଣଙ୍କୁ ସମ୍ପୃକ୍ତ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିପଦ ଆଶଙ୍କା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବେ ନାହିଁ। ଗ୍ରାହକ ଜଣକ ପରିଣତି ପାଇଁ ଏକାକୀ ଦାୟୀ ରହିବେ ଏବଂ ସେହି ଏକାକୀରେ କୌଣସି ତୁଚ୍ଛି ନାକତ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ।

ଆପଣ ସ୍ୱୀକାର ଏବଂ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଉଚିତ୍ ଯେ ଲାଭ ପାଇବା ପାଇଁ କୌଣସି ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ନାହିଁ କିମ୍ବା କ୍ରୟ ପାଇଁ ଏବଂ/କିମ୍ବା ଏକ୍ସଟେଞ୍ଜରେ ଟ୍ରେଡ୍ ହେଉଥିବା ଏକ ପଣ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟୁତ୍ପନ୍ନ ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ଅର୍ଡର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ସମୟରେ ଘଟୁଥିବା କ୍ଷତିର ମୁକୁଳିବା ପାଇଁ କୌଣସି ପଛା ନାହିଁ।

ଆପଣ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ବୁଝିବା ଉଚିତ୍ ଯେ ଜଣେ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ଏକ୍ସଟେଞ୍ଜରେ ଆପଣଙ୍କର କାରବାର ସଦସ୍ୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଔପଚାରିକତା ପୂରଣ କରିବା ଦ୍ୱାରା ସମ୍ଭବ ହେବ, ଯାହା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ ହୁଏତ ଆପଣଙ୍କର କ୍ଲିଏଣ୍ଟ୍ ଜାଣନ୍ତୁ ଫର୍ମ ଯାହା ଆପଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପୂରଣ ହୋଇଥାଏ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥାଏ। ଏହିସବୁ ବିଷୟ ଷ୍ଟକ୍ ଏକ୍ସଟେଞ୍ଜ, ଏହାର କ୍ଲିଅରିଂ କର୍ପୋରେସନ ଆଇନ, ଉପଆଇନ ଓ ବ୍ୟବସାୟ ନିୟମାବଳି, SEBI ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଏବଂ ସମୟାନୁଯାୟୀ ଲାଗୁ ହେଉଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳି ଏବଂ ଏକ୍ସଟେଞ୍ଜ ଦ୍ୱାରା ଜାରି ହେଉଥିବା ଏବଂ ସମୟାନୁଯାୟୀ ଲାଗୁ ହେଉଥିବା ପ୍ରଚାର ପତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ହୋଇଥାଏ।

ଏକ୍ସଟେଞ୍ଜ କୌଣସି ପରାମର୍ଶ ଦେଇନଥାଏ କିମ୍ବା କୌଣସି ପରାମର୍ଶ ଦେବା ପାଇଁ ପ୍ରକାଶ କରିନଥାଏ ଏବଂ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଏହି ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟ୍‌ରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା କୌଣସି ସୂଚନା ଆଧାରରେ ଷ୍ଟକ୍ ଏକ୍ସଟେଞ୍ଜର କେହିଜଣେ ସଦସ୍ୟ ଏବଂ/କିମ୍ବା ଯେକୌଣସି ତୃତୀୟ ପକ୍ଷଙ୍କ ସହ କୌଣସି ବ୍ୟବସାୟିକ ସମ୍ପର୍କ ସ୍ଥାପନ କରିଥାନ୍ତି ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ଏକ୍ସଟେଞ୍ଜ ଉତ୍ତରଦାୟୀ ରହିବ ନାହିଁ। ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟ୍‌ରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା କୌଣସି ସୂଚନା ବ୍ୟବସାୟିକ ପରାମର୍ଶ/ବିନିଯୋଗ ପରାମର୍ଶଭାବେ ଅର୍ଥ କରାଯିବ ନାହିଁ। ଏହିଭଳି ଟ୍ରେଡିଂ ବା କାରବାର ସହିତ ଜଡ଼ିତ ବିପଦ ଆଶଙ୍କାଗୁଡ଼ିକ ତନତନ କରି ନବୁଝି ଏବଂ ସମୀକ୍ଷା ନକରି ଟ୍ରେଡ୍ କରିବା ପାଇଁ ବିଚାର କରାଯିବ ନାହିଁ। ଯଦି ଆପଣ ଅନିଚ୍ଛିତ ଅଛନ୍ତି, ସମ୍ପୃକ୍ତ ବିଷୟରେ ଆପଣ ପେସାଦାର ପରାମର୍ଶ ନେବା ଉଚିତ୍।

ଆପଣ ଟ୍ରେଡ କରିବେ କିମ୍ବା ଆପଣଙ୍କ ପାଇଁ ଟ୍ରେଡ କରିବାକୁ ବିଚାର କରିବା ବେଳେ, ଆପଣ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ବିଷୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅବଗତ କିମ୍ବା ପରିଚିତ ହେବା ଉଚିତ:-

1. ପଣ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ଭବିଷ୍ୟ ରାଜିନାମା ଏବଂ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜ ପାଇଁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପଣ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ଉପଜାତ ଇନଷ୍ଟ୍ରୁମେଣ୍ଟରେ କାରବାର କରିବା ସହିତ ଜଡ଼ିତ ମୌଳିକ ବିପଦର ଆଶଙ୍କାଗୁଡ଼ିକ।

i. ଉଚ୍ଚତର ପରିବର୍ତ୍ତନଶୀଳତା ଅର୍ଥାତ୍ ଭୋଲାଟିଲିଟି ବିପଦ

ଭୋଲାଟିଲିଟି ପଣ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜରେ ଟ୍ରେଡିଂ ବା କାରବାର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଚାଲିଥିବା ସମୟରେ ଏକ ପଣ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟୁପନ ରୁଚ୍ଛି ଅର୍ଥାତ୍ ଡେରିଭେଟିଭ୍ କଣ୍ଟ୍ରାକ୍ଟର ମୂଲ୍ୟରେ ସକ୍ରିୟ ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ସୂଚିତ କରିଥାଏ। ସାଧାରଣତଃ, ଏକ ପଣ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟୁପନ ରୁଚ୍ଛିର ଭୋଲାଟିଲିଟି ଯେତେ ଅଧିକ ହୋଇଥାଏ, ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ସେତେ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ବଦଳିଥାଏ। ସକ୍ରିୟ ପଣ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟୁପନ ରୁଚ୍ଛି ଅପେକ୍ଷା ସ୍ୱଳ୍ପ ମାତ୍ରାରେ ଟ୍ରେଡ୍ ହେଉଥିବା ପଣ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟୁପନ ରୁଚ୍ଛିରେ ଭୋଲାଟିଲିଟି ସାଧାରଣତଃ ଅଧିକ ରହିପାରେ। ଭୋଲାଟିଲିଟିର ଫଳାଫଳ ସ୍ୱରୂପ, ଆପଣଙ୍କର ଅର୍ଡର ହୁଏତ କେବଳ ଆଂଶିକ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇପାରେ ନାହିଁ, କଦାପି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇପାରେ ନାହିଁ, କିମ୍ବା ଯେଉଁ ମୂଲ୍ୟରେ ଆପଣଙ୍କର ଅର୍ଡର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥାଏ ତାହା ପ୍ରାୟତଃ ଶେଷ ଥର ଟ୍ରେଡ୍ ହୋଇଥିବା ମୂଲ୍ୟଠାରୁ ଭିନ୍ନ ହୋଇଥାଏ କିମ୍ବା ସେହି ଅନୁସାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଥାଏ, ଯାହାକି ଅବାସ୍ତବ କିମ୍ବା ବାସ୍ତବ କ୍ଷତିର କାରଣ ହୋଇଥାଏ।

ii. ନିମ୍ନତର ଲିକ୍ସୁଡିଟି ବିପଦ

- a. ଲିକ୍ସୁଡିଟି ଏକ ପ୍ରତିସ୍ପନ୍ଦିତାମୂଳକ ମୂଲ୍ୟରେ ଏବଂ ନ୍ୟୁନତମ ମୂଲ୍ୟ ପାର୍ଥକ୍ୟତାରେ ପଣ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟୁପନ ରୁଚ୍ଛି ଭରିତ ଭାବେ କିଣିବା ଏବଂ/କିମ୍ବା ବିକିବା ପାଇଁ ବଜାରରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସାମର୍ଥ୍ୟକୁ ସୂଚିତ କରିଥାଏ। ସାଧାରଣତଃ, ଏହା ବିଶ୍ୱାସ କରାଯାଏ ଯେ ବଜାରରେ ଯେତେ ଅଧିକ ଅର୍ଡର ଉପଲବ୍ଧ ରହିବ, ଲିକ୍ସୁଡିଟି ସେତେ ଅଧିକ ହୋଇଥାଏ। ଲିକ୍ସୁଡିଟି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ କାରଣ ଅଧିକ ଲିକ୍ସୁଡିଟି ସହିତ, ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଶୀଘ୍ର ଏବଂ ନ୍ୟୁନତମ ମୂଲ୍ୟ ପାର୍ଥକ୍ୟତାରେ ପଣ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟୁପନ ରୁଚ୍ଛି କିଣିବା ଏବଂ/କିମ୍ବା ବିକିବା ଅଧିକ ସହଜ ହୋଇଥାଏ, ଏବଂ ଏହାର ଫଳ ସ୍ୱରୂପ ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶକାରୀମାନେ କ୍ରୟ କିମ୍ବା ବିକ୍ରୟ ହେଉଥିବା ପଣ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟୁପନ ରୁଚ୍ଛି ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରତିଯୋଗିତାମୂଳକ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କିମ୍ବା ପ୍ରାପ୍ତ କରିବାର ଅଧିକ ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି। ସକ୍ରିୟ ପଣ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟୁପନ ରୁଚ୍ଛି ଅପେକ୍ଷା କିଛି ପଣ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟୁପନ ରୁଚ୍ଛି କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିମ୍ନତର ଲିକ୍ସୁଡିଟି ବିପଦ ଆଶଙ୍କା ରହିପାରେ। ଫଳାଫଳ ସ୍ୱରୂପ, ଆପଣଙ୍କର ଅର୍ଡର ହୁଏତ କେବଳ ଆଂଶିକ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇପାରେ କିମ୍ବା ଆପେକ୍ଷିକ ଭାବରେ ବହୁତ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟ ପାର୍ଥକ୍ୟତା ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇପାରେ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଆଦୌ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇପାରେ ନାହିଁ।
- b. ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପଣ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ଦେବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବ୍ୟତୀତ କିଣିବା/ବିକିବା ଏବଂ/କିମ୍ବା ପହଞ୍ଚାଇବା, ହୁଏତ କ୍ଷତିର କାରଣ ହୋଇପାରେ, କାରଣ ଏହିଭଳି ଏକ ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଆଶା କରାଯାଉଥିବା ମୂଲ୍ୟ ତୁଳନାରେ, ପଣ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟୁପନ ରୁଚ୍ଛି ହୁଏତ ସ୍ୱଳ୍ପ/ଉଚ୍ଚ ମୂଲ୍ୟରେ ଦୁଇଗୁଣିତ କରାଯାଇପାରେ, ଫଳରେ ସେପରି ପଣ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ବିତରଣ କିମ୍ବା ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ନୈତିକ ଦାୟିତ୍ୱ ରହିନଥାଏ।

iii. ସୁଦୂରପ୍ରସାରୀ ବିପଦ

- a. ବିସ୍ତାର ଅର୍ଥାତ୍ କ୍ଷେତ୍ର ଶ୍ରେଷ୍ଠ କ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ସୂଚିତ କରିଥାଏ। ଏହା ଏକ ପଣ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟୁପନ ରୁଚ୍ଛି କ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତାହା ବିକ୍ରୟ କରିବା କିମ୍ବା ବିପରୀତ କ୍ରମରେ ଥିବା ପାର୍ଥକ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥାଏ। ବହୁତ କମ୍ ଲିକ୍ସୁଡିଟି ଏବଂ ବହୁତ ଅଧିକ ଭୋଲାଟିଲିଟି ହୁଏତ କମ୍

ଲିକ୍ସୁଡ଼ କିମ୍ବା ଲିକ୍ସୁଡ଼ ପଣ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ/ପଣ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟୁତ୍ପନ୍ନ ରୁଚ୍ଛି ନିମନ୍ତେ ସାଧାରଣତଃ ଅଧିକ ବ୍ୟାପକ ବିସ୍ତାରର ଫଳାଫଳ ହୋଇପାରେ। ଅପରପକ୍ଷରେ ଏହା ଉତ୍ତମ ମୂଲ୍ୟ ଗଠନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବାଧା ଉତ୍ପନ୍ନକାରୀ।

iv. ବିପଦ-ସ୍ତ୍ରାସକାରୀ ଅର୍ଡର

- ଅଧିକାଂଶ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜରେ ନିବେଶକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ “ସୀମିତ ଅର୍ଡର”, “କ୍ଷତି ବନ୍ଦ କର ଅର୍ଡର” ଇତ୍ୟାଦି ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି। ଏପରି ଅର୍ଡର ସ୍ଥାପନ କରିବା (ଯେପରିକି “କ୍ଷତି ବନ୍ଦ କର” ଅର୍ଡର କିମ୍ବା ସୀମିତ” କ୍ଷତିକୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପରିମାଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୀମିତ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଟେ ତାହା ଅଧିକାଂଶ ସମୟରେ ଫଳପ୍ରସ୍ତ ହୋଇନପାରେ କାରଣ ବଜାର ସ୍ଥିତିରେ ଦ୍ରୁତ ଚଳନ ଏହିଭଳି ଅର୍ଡର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ଅସମ୍ଭବ କରିପାରେ।
- ଏକ “ବଜାର” ଅର୍ଡର ଶୀଘ୍ର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯିବ, ଏହା ବିପରୀତ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଅର୍ଡରର ଉପଲବ୍ଧତା ଅନୁଯାୟୀ ହୋଇଥାଏ, ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟରେ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ଗ୍ରାହକ ଜଣକ ହୁଏତ ଏକ “ବଜାର” ଅର୍ଡରର ଶୀଘ୍ର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ପ୍ରାପ୍ତ କରିପାରନ୍ତି, ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ହୁଏତ ଅତି ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ଅର୍ଡରର ଉପଲବ୍ଧ ମୂଲ୍ୟରେ ହୋଇପାରେ, ଯାହାକି ସମୟ ମୂଲ୍ୟ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଅର୍ଡର ପରିମାଣକୁ ପୂରଣ କରିଥାଏ। ଏହା ବୁଝାଯାଇପାରେ କି ଏହି ମୂଲ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଶେଷ ଥର ଟ୍ରେଡ୍ ହୋଇଥିବା ମୂଲ୍ୟ କିମ୍ବା ସେହି ପଣ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟୁତ୍ପନ୍ନ ରୁଚ୍ଛି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ମୂଲ୍ୟଠାରୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ପୃଥକ ହୋଇପାରେ।
- ଅର୍ଡର ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଥିବା “ସୀମିତ” ମୂଲ୍ୟରେ କିମ୍ବା ଏକ ଉତ୍ତମ ମୂଲ୍ୟରେ କେବଳ ଏକ “ସୀମିତ” ଅର୍ଡର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବ। ଯଦିଓ, ଯେତେବେଳେ ଗ୍ରାହକ ମୂଲ୍ୟ ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରାପ୍ତ କରିବେ, ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅର୍ଡରଟି ହୁଏତ ଆଦୌ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇନପାରିବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି।
- ଏକ କ୍ଷତି ବନ୍ଦ ହେବା ଅର୍ଡର ସାଧାରଣତଃ ପଣ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟୁତ୍ପନ୍ନ ରୁଚ୍ଛିଠାରୁ ଦୂରରେ ସ୍ଥାନିତ କରାଯାଇଥାଏ, ଏବଂ ଯଦିଓ ଯେତେବେଳେ ରୁଚ୍ଛି ବନ୍ଦ ହେବା ମୂଲ୍ୟରେ ପହଞ୍ଚିଥାଏ କିମ୍ବା ଏହା ମଧ୍ୟ ଦେଇ ଟ୍ରେଡ୍ ହୋଇଥାଏ, ସେତେବେଳେ ଏହିଭଳି ଅର୍ଡର ସକ୍ରିୟ ହୋଇଥାଏ। ବିକ୍ରୟ ବନ୍ଦ ଅର୍ଡର ସାଧାରଣ ଭାବେ ବର୍ତ୍ତମାନର ମୂଲ୍ୟଠାରୁ ତଳେ ଏଣ୍ଟର କରାଯାଏ ଏବଂ କ୍ରୟ ବନ୍ଦ ଅର୍ଡର ସାଧାରଣତଃ ସାମ୍ପ୍ରତିକ ମୂଲ୍ୟର ଉପରେ ଏଣ୍ଟର କରାଯାଏ। ଯେତେବେଳେ ରୁଚ୍ଛି ପୂର୍ବ-ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମୂଲ୍ୟ ପାଖାପାଖି ହୋଇଯାଏ ଏହିଭଳି ମୂଲ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଦେଇ ଟ୍ରେଡ୍ ହୋଇଥାଏ, କ୍ଷତି ବନ୍ଦ ହେବା ଅର୍ଡର ଏକ ବଜାର/ସୀମିତ ଅର୍ଡରକୁ ରୂପାନ୍ତରିତ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ସୀମିତ କିମ୍ବା ଉତ୍ତମ ସ୍ଥିତିରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥାଏ। ସୀମିତ ଅର୍ଡର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀଯୋଗ୍ୟ ହେବା ଉପରେ କୌଣସି ସୁନିଶ୍ଚିତତା ନଥାଏ ଯେହେତୁ ଏକ ରୁଚ୍ଛି ହୁଏତ ପୂର୍ବ-ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ କରିପାରେ, ସେ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ନିୟମିତ ସୀମିତ ଅର୍ଡର ପରି, ଏହିଭଳି ଅର୍ଡର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ନହେବା ବିପଦ ଆଶଙ୍କା ଦେଖାଦେଇଥାଏ।

v. ଖବର ଘୋଷଣା ହେବା ସମ୍ବନ୍ଧିତ ବିପଦ

- ବ୍ୟବସାୟୀ/ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ଏପରି ଖବର ସୃଷ୍ଟି କରନ୍ତି, ଏହି ଘୋଷଣା ଯାହା ପଣ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ଓ/ଅଥବା ପଣ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟୁତ୍ପନ୍ନ ରୁଚ୍ଛି ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଇପାରେ। ଏହି ଘୋଷଣା ଟ୍ରେଡିଂ ବା କାରବାର ସମୟରେ ଘଟିପାରେ, ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ନିମ୍ନତର ଲିକ୍ସୁଡିଟି ଏବଂ ଉଚ୍ଚତର ଭୋଲାଟିଲିଟି ଏକା ସଙ୍ଗରେ ରହିଥାଏ, ତାହା ହୁଏତ ପଣ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ/ପଣ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟୁତ୍ପନ୍ନ ରୁଚ୍ଛି ମୂଲ୍ୟରେ ଆକସ୍ମିକ ଭାବରେ ଏକ ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ସକରାତ୍ମକ କିମ୍ବା ନକରାତ୍ମକ ଗତିଶୀଳତା ଘଟାଇପାରେ।

vi. ଗୁଜବ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ବିପଦ

- ସମୟ ସମୟରେ ପଣ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗୁଜବ ବଜାରରେ କୁହାଯାଏ, ସମ୍ଭାବ ପତ୍ର, ଖେବସାଇର୍ କିମ୍ବା ସମ୍ଭାବ ସରବରାହ ସଂସ୍ଥା ଅର୍ଥାତ୍ ବ୍ୟୁତ୍ପନ୍ନ ଏକେନ୍ସି, ଇତ୍ୟାଦି ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରଚାରିତ ହୋଇଥାଏ, ପୁଞ୍ଜିନିବେଶକାରୀମାନେ ସାବଧାନ ରହିବା ସହିତ ଗୁଜବ ଅନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାଠାରୁ ବିରତ ରହିବା ଉଚିତ।

vii. ସିଷ୍ଟମ ସମ୍ପର୍କିତ ବିପଦ

- a. ବଜାର ଖୋଲିବା ସମୟରେ ଏବଂ ବଜାର ବନ୍ଦ ହେବା ପୂର୍ବ ସମୟରେ ଉଚ୍ଚ ମାତ୍ରାରେ ଟ୍ରେଡିଂ ବା କାରବାର ବାରମ୍ବାର ହେବ। ଏହିଭଳି ଉଚ୍ଚ ମାତ୍ରାଗୁଡ଼ିକ ହୁଏତ ଦିନର ଯେକୌଣସି ସମୟରେ ମଧ୍ୟ ଘଟିପାରେ। ଏଗୁଡ଼ିକ ହୁଏତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କିମ୍ବା ସୁନିଶ୍ଚିତତା ପାଇଁ ବିଳମ୍ବ ଘଟାଇପାରେ।
- b. ଭୋଲାଟିଲିଟି ଅବଧୂରେ, ବଜାର ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନେ କ୍ରମାଗତଭାବେ ସେମାନଙ୍କର ଅର୍ଡର ପରିମାଣ କିମ୍ବା ମୂଲ୍ୟ କିମ୍ବା ନୂତନ ଅର୍ଡର ସ୍ଥାନିତ କରିବା ଦ୍ଵାରା, କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଏବଂ ଏହାର ସୁନିଶ୍ଚିତତା କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଳମ୍ବ ଘଟିପାରେ।
- c. ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବଜାର ସ୍ଥିତିରେ, ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ମୂଲ୍ୟ କିମ୍ବା କଦାପି ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ମୂଲ୍ୟରେ ବଜାରରେ ଏକ ସ୍ଥିତି ଲିକ୍ଫ୍ଲୁଏଡେନ୍ କରିବା କଷ୍ଟକର କିମ୍ବା ଅସମ୍ଭବ ହୋଇପାରେ, ଯେତେବେଳେ ହୁଏତ କ୍ରୟ ପକ୍ଷ କିମ୍ବା ବିକ୍ରୟ ପକ୍ଷରେ କୌଣସି ଅତି ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ଅର୍ଡର ନଥାଏ, କିମ୍ବା ଅସାଧାରଣ ଟ୍ରେଡିଂ ବା କାରବାର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ କିମ୍ବା ପଶ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ସର୍ଜିଟ୍ ଫିଲଟରକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିବା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି କାରଣ ଦୃଷ୍ଟିରୁ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଯୋଗୁ ଏକ ମୂଲ୍ୟ ଯଦି ବାଧାପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ।

viii. ସିଷ୍ଟମ/ନେଟୱାର୍କ ଅବରୋଧ

- a. ଅର୍ଡର ସ୍ଥାନିତ ଓ ପରିଚାଳିତ କରିବା ପାଇଁ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜରେ ଟ୍ରେଡିଂ ବା କାରବାର, ସାଟେଲାଇଟ୍/ଲିଭ୍ ଲାଇନ୍ ଆଧାରିତ ଯୋଗାଯୋଗ, ଟେକ୍ନୋଲୋଜି ଏବଂ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ସିଷ୍ଟମର ସମ୍ବେଳନ ଉପରେ ଆଧାରିତ ଅଟେ। ତେଣୁ, ଯୋଗାଯୋଗ ବିଚ୍ଛିନ୍ନତା କିମ୍ବା ସିଷ୍ଟମରେ ସମସ୍ୟା ଦେଖାଦେବା କିମ୍ବା ସିଷ୍ଟମରୁ ବିଳମ୍ବରେ ଜବାବ ମିଳିବା କିମ୍ବା ଟ୍ରେଡିଂ ବା କାରବାର ଅଟକିବା, କିମ୍ବା ଏହିଭଳି ଯେକୌଣସି ସମସ୍ୟା/ପ୍ରତିବନ୍ଧକର ସମ୍ଭାବନା ରହିଥାଏ ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଟ୍ରେଡିଂ ବା କାରବାର ସିଷ୍ଟମ/ନେଟୱାର୍କକୁ ଆକସେସ୍ ସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହୋଇନଥାଏ, ଯାହା ହୁଏତ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବାହାରେ ହୋଇପାରେ ଏବଂ ଆଂଶିକ ଭାବରେ କିମ୍ବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଅର୍ଡର କ୍ରୟ କିମ୍ବା ବିକ୍ରୟ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରୋସେସିଂ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ କିମ୍ବା ପ୍ରୋସେସିଂ ନକରିବାର କାରଣ ହୋଇପାରେ। ଏଥି ପାଇଁ ଧାନ ଦେବାକୁ ଆପଣଙ୍କୁ ସତର୍କ କରିଦିଆଯାଇଛି ଯେ ଯଦିଓ ଏହି ସମସ୍ୟା ପ୍ରକୃତି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଅସାଧ୍ୟ ହୋଇପାରେ, କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ଆପଣଙ୍କର ଅତି ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ସ୍ଥିତି କିମ୍ବା ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ଅର୍ଡର ରହିଥାଏ, ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିବା କାରବାରଗୁଡ଼ିକ ମୀମାଂସା କରିବା ପାଇଁ ଆପଣଙ୍କର ନୈତିକ ଦାୟିତ୍ଵ କାରଣରୁ ଏଗୁଡ଼ିକ ଏକ ବିପଦ ଆଶଙ୍କା ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥାଏ।

2. ବ୍ୟୁତ୍ପନ୍ନ ପ୍ରକାର ଅର୍ଥାତ୍ ଭବିଷ୍ୟତର ପଣ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ଡେରିଭେଟିଭ୍ ବର୍ଗ ଦୃଷ୍ଟିରୁ, ଦୟାକରି ଧ୍ୟାନ ଦିଅନ୍ତୁ ଏବଂ ନିଜକୁ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଅତିରିକ୍ତ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ପରିଚିତ କରାନ୍ତୁ:-

“ଲିଭରେଜ୍” କିମ୍ବା “ଗିଅରିଂ”ର ଫଳାଫଳ:

- a. ପଣ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟୁତ୍ପନ୍ନ ଚୁକ୍ତିର ମୂଲ୍ୟ ଅପେକ୍ଷା ମାର୍ଜିନର ପରିମାଣ କମ୍ ରହିଥାଏ ଫଳରେ କାରବାରଗୁଡ଼ିକ ଲେଭେରେଜ୍ କିମ୍ବା ଗିଅରିଂ ହୋଇଥାଏ। କମୋଡିଟି ଡେରିଭେଟିଭ୍ ଟ୍ରେଡିଂ ବା କାରବାର ଯାହାକି ଏକ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଭାବେ କ୍ଷୁଦ୍ର ପରିମାଣର ମାର୍ଜିନରେ ପରିଚାଳିତ ହୋଇଥାଏ, ମୁଖ୍ୟ ନିବେଶ ପରିମାଣ ତୁଳନାରେ ବହୁତ ଲାଭ କିମ୍ବା କ୍ଷତିର ସମ୍ଭାବ୍ୟତା ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ। କମୋଡିଟି ଡେରିଭେଟିଭ୍ରେ କାରବାର ଉଚ୍ଚ ମାତ୍ରାରେ ବିପଦ ଆଶଙ୍କା ବହନ କରିଥାଏ। ଆପଣ ବାସ୍ତବରେ କମୋଡିଟି ଡେରିଭେଟିଭ୍ କଣ୍ଟ୍ରାକ୍ଟରେ ଟ୍ରେଡିଂ ବା କାରବାର କରିବା ପୂର୍ବରୁ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ବିବରଣୀଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ବୁଝିବା ଉଚିତ ଏବଂ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଜଣାକାର ପରିସ୍ଥିତି, ଆର୍ଥିକ ସମ୍ବଳ, ଇତ୍ୟାଦିକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ସାବଧାନତାର ସହ ଟ୍ରେଡ୍ କରନ୍ତୁ।
- b. ଭବିଷ୍ୟତ ଅର୍ଥାତ୍ ଫ୍ୟୁଚର୍ କମୋଡିଟି ଡେରିଭେଟିଭ୍ ସମସ୍ତ ସ୍ଥିତିର ଦୈନିକ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଜଡ଼ିତ କରିଥାଏ। ପ୍ରତିଦିନ ଉନ୍ନତ ମୂଲ୍ୟ ବନ୍ଦ ହେବା ସ୍ତର ଉପରେ ଆଧାରିତ ବଜାର ଅନୁଯାୟୀ ଚିହ୍ନିତ ହୋଇଥାଏ। ଯଦି କ୍ଲୋଜିଂ ପ୍ରାଇସ୍ ବା ଶେଷ ସମୟରେ ମୂଲ୍ୟ ଆପଣଙ୍କ ବିପକ୍ଷରେ ଯାଏ, ଆପଣ ଏହି ଗତିଶୀଳତାରୁ ଉପୁଜିଥିବା (ଅବାସ୍ତବ) କ୍ଷତିର ପରିମାଣ ଜମା କରିବା ଆବଶ୍ୟକ। ଏହି ମାର୍ଜିନ୍ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ, ସାଧାରଣତଃ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଦିନର ଟ୍ରେଡିଂ ବା କାରବାର ଆରମ୍ଭ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ।
- c. ଯଦି ଆପଣ ଚୁଡ଼ାନ୍ତ ସମୟ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ଅତିରିକ୍ତ ମାର୍ଜିନ୍ ଜମା କରିବାରେ ବିଫଳ ହୁଅନ୍ତି କିମ୍ବା ଯଦି ଆପଣଙ୍କ ଏକାଉଣ୍ଟରେ ଏକ ବଡ଼ ଧରଣର ରଣ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ, ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜର ସଦସ୍ୟ ହୁଏତ ସ୍ଥିତିର ଏକ ଅଂଶ କିମ୍ବା ସମୁଦାୟ ସ୍ଥିତି ଲିକ୍ସୁଡେଟ୍/ଦୁଇ ଗୁଣିତ କରିପାରନ୍ତି। ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଏହିଭଳି ଦୁଇଗୁଣିତ/ଟ୍ରେଡିଂ ବା କାରବାର ବନ୍ଦ ହେବା ଘଟଣା ଯୋଗୁ ଉପୁଜୁଥିବା ଯେକୌଣସି କ୍ଷତି ପାଇଁ ଆପଣ ଉତ୍ତରଦାୟୀ ରହିବେ।
- d. ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବଜାର ସ୍ଥିତିରେ, ଜଣେ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶକାରୀଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ କାରବାର ଚଳାଇବା କଷ୍ଟକର କିମ୍ବା ଅସମ୍ଭବ ହୋଇପାରେ। ଉଦାହରଣ ସ୍ବରୂପ, ଏହି ପରିସ୍ଥିତି ଲିକ୍ସୁଡିଟି ଯଥା ମୂଲ୍ୟ ସୀମିତତା କିମ୍ବା ସର୍କିଲ୍ ବ୍ରେକ୍ ଇତ୍ୟାଦି ଯୋଗୁ ଅପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନିଲାମ ତାକ ଅର୍ଥାତ୍ ବିଡ୍ କିମ୍ବା ଅଫର୍ କିମ୍ବା ଟ୍ରେଡ୍ ରଦ୍ଦ କାରଣ ପାଇଁ ସଂଘଟିତ ହୋଇପାରେ।
- e. ବଜାର ସ୍ଥିରତା ବଜାୟ ରଖିବା ନିମନ୍ତେପଦକ୍ଷେପ ଯଥା ମାର୍ଜିନ୍ ହାରରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ, ନଗଦ ଅର୍ଥ ମାର୍ଜିନ୍ ହାରରେ ବୃଦ୍ଧି ଆଦି ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରେ। ଏହି ନୂତନ ପଦକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକ ହୁଏତ ପ୍ରୟୁଜ୍ୟ ଉନ୍ନତ ସୁଧ ପ୍ରତି ଲାଗୁ ମଧ୍ୟ ହୋଇପାରେ। ଏପରି ସ୍ଥିତିରେ, ଆପଣ ଅତିରିକ୍ତ ମାର୍ଜିନ୍ ସାମିଲ କରିବା କିମ୍ବା ଆପଣଙ୍କର ସ୍ଥିତି ହ୍ରାସ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ହେବ।
- f. ଆପଣ ଟ୍ରେଡ୍ କରିବାକୁ ଯୋଜନା କରୁଥିବା ପଣ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟୁତ୍ପନ୍ନ ଚୁକ୍ତିର ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଆପଣ ହୁଏତ ଆପଣଙ୍କର ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜର ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ କହିବା ଉଚିତ, ତାହା ହେଉଛି ଚୁକ୍ତି ବିବରଣୀ ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନୈତିକ ଦାୟିତ୍ବ।

3. ଓୟାରଲେସ୍ ଟେକ୍ନୋଲୋଜି କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ଯେ କୌଣସି ଟେକ୍ନୋଲୋଜି ମାଧ୍ୟମରେ ଟ୍ରେଡିଂ ବା କାରବାର:

ଓୟାରଲେସ୍ ଟେକ୍ନୋଲୋଜି କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ଯେ କୌଣସି ଟେକ୍ନୋଲୋଜି ମାଧ୍ୟମରେ ପଣ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ଟ୍ରେଡିଂ ବା କାରବାର ସହିତ ଜଡ଼ିତ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ, ବିପଦ ଆଶଙ୍କା, ଦାୟିତ୍ବବୋଧତା, ନୈତିକ ଦାୟିତ୍ବ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାୟିତ୍ବ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରୁଥିବା ଯେକୌଣସି ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଷ୍ଟକ୍ ଟ୍ରୋକରଙ୍କ ଦ୍ବାରା ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ଅବଗତ କରାଯିବ।

4. ସାଧାରଣ

i. ଜମା କରାଯାଇଥିବା ନଗଦ ରାଶି ଏବଂ ସମ୍ପତ୍ତି:

ଆପଣ ନିଜକୁ ଜମା କରୁଥିବା ଟଙ୍କା କିମ୍ବା କୌଣସି ସମ୍ପତ୍ତିରୁ କିପରି ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରିବେ ତାହା ସହିତ ଅଭ୍ୟସ୍ତ ହେବା ଉଚିତ୍, ବିଶେଷକରି ଫାର୍ମ ଦେବାଳିଆ ବା ଅଯୋଗ୍ୟ ହୋଇଯିବା ଘଟଣାରେ। ଆପଣ କେତେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଟଙ୍କା ଓ ସମ୍ପତ୍ତି ଫେରି ପାଇପାରିବେ ତାହା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆଇନ କିମ୍ବା ସ୍ଥାନୀୟ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ପରିଚାଳିତ ହୋଇଥାଏ। କେତେକ ନ୍ୟାୟିକ ପରିସରରେ, ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ଆପଣଙ୍କର ସମ୍ପତ୍ତି ଭାବେ ଚିହ୍ନିତ ପରିମାଣ, ନଅଟ୍ ବା ଅଭାବ ଘଟଣାରେ ବିତରଣ ପାଇଁ ସାମାନ୍ୟତାତ୍ମକ ଭାବରେ ସମାନ ଶୈଳୀରେ ବିତରଣ କରାଯିବ। ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ସହିତ କୌଣସି ବିବାଦ ଘଟଣାରେ ଏହା ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜର ବ୍ୟବସାୟ ନିୟମ, ଆଇନ, ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଅନୁସାରେ ହେବ।

ii. କମିଶନ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେୟ:

ଆପଣ କାରବାର ଆରମ୍ଭ କରିବା ପୂର୍ବରୁ, ସମସ୍ତ କମିଶନ, ଫି, ଏବଂ ଦେୟ ଯାହା ଦେବା ପାଇଁ ଆପଣ ଦାୟୀ ହୋଇଥାନ୍ତି ସେ ବିଷୟରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ବୁଝିନିଅନ୍ତୁ। ଏହି ଦେୟଗୁଡ଼ିକ ଆପଣଙ୍କର ମୋଟ ଲାଭ (ଯଦି କିଛି ଥାଏ) ତାହାକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରେ ଏବଂ ଆପଣଙ୍କର କ୍ଷତି ବୃଦ୍ଧି କରିଥାଏ।

iii. ସଦସ୍ୟ/ଅଧିକୃତ ବ୍ୟକ୍ତି/ଗ୍ରାହକଙ୍କର ଅଧିକାର ଓ ଦାୟିତ୍ୱ ପାଇଁ, ଦୟାକରି ପରିଶିଷ୍ଟ 3 ଦେଖନ୍ତୁ।

iv. ‘ସଂରଠକ’ ଅର୍ଥାତ ‘କନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ’ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ଏବଂ ଏହା ଏକ କ୍ଲାଏଣ୍ଟ ବା ଜଣେ ଗ୍ରାହକ କିମ୍ବା ଏକ ନିବେଶକାରୀଙ୍କୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବ, ଯିଏ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ସହ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ କୌଣସି ମାଧ୍ୟମରେ ଟ୍ରେଡିଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କାରବାର କରିଥାନ୍ତି।

v. ‘ସଦସ୍ୟ’ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ଏବଂ ଏହା ଜଣେ ଟ୍ରେଡିଂ ସଦସ୍ୟ କିମ୍ବା ଜଣେ ବ୍ରୋକର୍ କିମ୍ବା ଜଣେ ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବ, ଯେ କି ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜ ଦ୍ୱାରା ସଦସ୍ୟ ଭାବେ ସ୍ୱୀକୃତ ହୋଇଛନ୍ତି ଏବଂ ଯେ କି SEBI ଠାରୁ ଏକ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ୍ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ପ୍ରାପ୍ତ କରିଛନ୍ତି।